

Sygn. akt I.Ca 405/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Joanna Walczuk
Sędziowie:	SO Antoni Czeszkiewicz SO Aneta Ineza Sztukowska (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Wioletta Mierzejewska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w A.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą

w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 19 września 2017 r., sygn.akt I C 423/16

I. Oddala apelację.

II. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. w A. kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu przed Sądem II-iej instancji.

SSO Joanna Walczuk SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Aneta Ineza Sztukowska (spr.)

Sygn. akt: I. Ca. 405/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. w A. wystąpił przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. z pozwem o zapłatę kwoty 5.100,00 zł tytułem częściowego odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20.01.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty. Domagał się również zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż w dniu 22.11.2014 r. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki P., stanowiący własność (...) o nr rej. (...). W związku z tym, iż odpowiedzialność za szkodę w pojeździe ponosi (...) (Polska) S.A., który posiadał polisę OC w pozwanym towarzystwie, powód wystąpił o wypłatę odszkodowania, jednakże pozwany odmówił wypłaty odszkodowania, albowiem w postępowaniu likwidacyjnym nie stwierdzono żadnych zaniechań lub zaniedbań w trakcie prowadzonych prac i ich zabezpieczeniu, a przedmiotowa szkoda powstała wyłącznie z błędnego manewru kierującego, a nie prowadzonych przez ubezpieczonego prac. Zdaniem strony powodowej, stanowisko pozwanego jest błędne, albowiem szkoda w przedmiotowym pojeździe powstała na skutek prac wykonywanych przez (...) S.A., na drodze panował ruch wahadłowy, a pojazd wpadł lewą stroną (koło przednie i tylne) w dziurę pomiędzy krawężnikiem, który wyznaczał pobocze drogi, a asfaltem niedawno wylanym. Krawężnik był uszkodzony – popękany i w miejscu jego łączenia z asfaltem powstała dziura. Zatem do zdarzenia drogowego nie doszło na skutek błędnego manewru kierującego pojazdem, a na skutek dziury w asfalcie, za co odpowiedzialność ponosi (...) (Polska) S.A. W dniu 23.06.2015 r. zawarto umowę cesji praw z tytułu ubezpieczenia przedmiotu leasingu pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) Sp. z o.o. Strony umowy ustaliły, iż (...) Sp. z o.o. dokona na rzecz (...) Sp. z o.o. cesji praw do dochodzenia od ubezpieczyciela roszczeń z tytułu szkody częściowej nr (...) dotyczącej uszkodzenia pojazdu marki P. nr (...). Strony oświadczyły również, że (...) Sp. z o.o. jest wyłącznie legitymowany do wniesienia powództwa dotyczącego roszczeń z w/w umowy ubezpieczenia.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, z wyodrębnieniem kosztów zastępstwa procesowego, albowiem zebrany do tej pory materiał dowodowy nie wskazuje, aby zostały spełnione przesłanki wynikające z § 6 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla klienta korporacyjnego ustalone uchwałą nr (...) z dnia 07.05.2009 r. Zarządu (...) S.A. ze zmianami ustalonymi uchwałą nr (...) z dnia 04.02.2011 r. i uchwałą nr (...) z dnia 28.03.2012 r. W toku likwidacji szkody, pozwany ustalił, iż w dniu powstania szkody na drodze (...), w związku z wykonywanymi robotami drogowymi na obwodnicy B., zorganizowana była tymczasowa organizacja ruchu samochodowego. Stwierdził, iż pobocza na przedmiotowym odcinku drogi były dobrze zabezpieczone i prawidłowo wykonane, zatem nie stwierdził żadnych zaniechań czy zaniedbań w trakcie prowadzonych prac i przy ich zabezpieczeniu. Nie odnotował również żadnego podobnego zdarzenia na tym odcinku. Likwidując szkodę pozwany ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 12.322,88 zł netto, jednakże z uwagi na brak odpowiedzialności odmówił wypłaty odszkodowania.

Wyrokiem z dnia 19 września 2017 r. Sąd Rejonowy w Augustowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem częściowego odszkodowania kwotę 5.100,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20.01.2015 r. do 31.12.2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.487,26 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a ponadto nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Augustowie) powodowi (...) Spółka z o.o. w A. kwotę 11,00 zł tytułem nadpłaconej zaliczki na opinię biegłego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W dniu 22 listopada 2014 r. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki P., stanowiący własność (...) o nr rej. (...). Kierujący pojazdem M. B. zjechał kołami na pobocze remontowanego odcinka drogi (...) gm. R. i wpadł w dziurę pomiędzy krawężnikiem, który wyznaczał pobocze drogi a asfaltem niedawno wylanym. Z uwagi na fakt, iż krawężnik był uszkodzony i popękany, w miejscu jego łączenia z asfaltem powstała dziura.

W dniu 23.06.2015 r. zawarto umowę cesji praw z tytułu ubezpieczenia przedmiotu leasingu pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) Sp. z o.o.

Powód zgłosił szkodę pozwanemu, jako ubezpieczycielowi z tytułu odpowiedzialności cywilnej spółki (...) (Polska) S.A., która była wykonawcą robót na odcinku drogi, na którym doszło do uszkodzenia pojazdu.

Decyzją z dnia 23.01.2015 r. pozwany odmówił powodowi zapłaty odszkodowania podnosząc, iż z dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania likwidacyjnego wynika, iż nie stwierdzono żadnych zaniedbań lub zaniechań w trakcie prowadzonych prac i ich zabezpieczeniu. Droga, na której powstała szkoda była miejscem o natężonym ruchu i w dniu zdarzenia przemieszczało się po niej wielu uczestników ruchu. Natomiast technika jazdy kierującego pojazdem powinna być dostosowana do panujących w chwili zdarzenia warunków i wymaga zachowania szczególnej ostrożności.

W celu ustalenia zakresu i wysokości kosztów naprawy pojazdu marki P. o nr rej. (...) w związku z uszkodzeniami powstałymi w wyniku zdarzenia drogowego w dniu 22.11.2014 r., Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego A. S.. Z opinii tej wynika, że uszkodzeniu uległy: tarcza A. koła PL, tarcza A. koło TL, opona PL, opona TL, zawór ciśnienia opony PL i TL oraz pomiar geometrii kół osi P i T. Koszty naprawy pojazdu P. biegły ustalił na kwotę 17.597,44 zł netto, tj. 21.644,85 zł brutto.

Odwołując się do art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych i art. 435 § 1 k.c. Sąd Rejonowy wskazał, że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych, itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Przyjęcie, że przedsiębiorstwo jest wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody wymaga uwzględnienia faktycznego znaczenia określonych technologii w działalności przedsiębiorstwa oraz oceny, czy możliwe byłoby osiągnięcie zakładanych celów produkcyjnych przedsiębiorstwa bez użycia sił przyrody. Ocena, czy przedsiębiorstwo lub zakład należy do kategorii wskazanej w art. 435 k.c., jest dokonywana in casu z uwzględnieniem faktycznego znaczenia określonych technologii w działalności przedsiębiorstwa. Dla przypisania odpowiedzialności prowadzącemu zakład lub przedsiębiorstwo, którego odpowiedzialność konstruowana jest na zasadzie ryzyka, zbędne jest bowiem rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie lub bezprawne zaniedbania, a co za tym idzie odpowiedzialności tej nie wyłącza przeprowadzenie dowodów wnioskowanych przez pozwanego i ustalenie, że ubezpieczona spółka właściwie zabezpieczała teren, na którym prace drogowe były realizowane.

Sąd Rejonowy zważył, spółka (...) S.A. stanowi przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą siły przyrody. Ponadto remontowany odcinek, na którym doszło do zdarzenia, droga pozostawała bez odpowiedniego zabezpieczenia. W miejscu kolizji, przy tymczasowej organizacji ruchu (ruch wahadłowy), w warunkach nie zapewniających kierowcy pożądanej widoczności oraz przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych, kierowca przedmiotowego pojazdu, wykonując manewr przejazdu lewą stroną jezdni, nie był w stanie uniknąć najechania na dziurę. Uszkodzenie pojazdu i ich przyczyna, stwierdzone zostały zaświadczeniem Komendy Powiatowej Policji w G., na co wskazuje w szczególności dokumentacja fotograficzna.

Koszty naprawy w pojeździe powoda zostały ustalone przez biegłego sądowego na kwotę 21.644,85 zł brutto, a powodowi nie zostało wypłacone przez pozwanego odszkodowanie. W konsekwencji, roszczenie powoda z tytułu częściowego odszkodowania należało uwzględnić, gdyż żądana kwota (5.100,00 zł) mieści się w granicach ustalonych przez biegłego z tytułu kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 481 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, uwzględniając fakt, iż strona powodowa wygrała proces w 100 %.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany (...) S.A. w W., zaskarżając go w części pkt I i II. Orzeczeniu temu zarzucił:

1) naruszenie prawa materialnego - § 6 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla klienta korporacyjnego (ustalonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z 07.05.2009 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą (...) z 04.02.2011 r. i (...) z 28.03.2012 r.) w zw. z art. 805 § 1 k.c. poprzez nałożenie na pozwanego obowiązku naprawienia szkody w sytuacji, gdy w sprawie zachodzi szereg wątpliwości co do dokładnego miejsca zdarzenia i jego przebiegu, a tym samym powód nie udowodnił przesłanek wynikających z ogólnych warunków przedmiotowego ubezpieczenia, skutkujących obowiązkiem wypłaty odszkodowania,

2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny i uchybiający zasadzie prawidłowego wnioskowania poprzez:

a) nie uwzględnienie zeznań świadka M. S. i M. B. w części wskazujących na fakt, że przedmiotowy samochód najechał na krawężnik lub dziurę znajdującą się poza odcinkiem drogi wyznaczonym do ruchu pojazdów,

b) pominięcie zeznań świadka R. M. (kierownika budowy) złożonych na rozprawie w dniu 23.03.2017 r. w części wskazujących na okoliczność, iż przyczyną przedmiotowego zdarzenia mogło być również najechanie przez kierowcę P. na gumową podstawę znaku znajdującego się przy krawędzi drogi, który ustawia się w celu zaznaczenia braku pobocza,

c) nie wzięcie pod uwagę, że na odcinku drogi, na którym doszło do przedmiotowego zdarzenia nie odnotowano podobnych zdarzeń, a odcinek drogi objęty tymczasową organizacją ruchu był na bieżąco monitorowany i prawidłowo oznakowany.

Przyjęcie powyższych dowodów mogło prowadzić do odmiennego wniosku, iż do przedmiotowego zdarzenia doszło wskutek nie zachowania należytej ostrożności przez kierującego samochodem marki P., do czego jest on zobowiązany w świetle art. 19 ust 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu przed Sądem I i II instancji według norm przepisanych (z uwzględnieniem wyodrębnionych kosztów zastępstwa procesowego), ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Augustowie do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach II instancji.

W odpowiedzi na apelację, powód (...) Sp. z o.o. w A. wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przez Sądem II i instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za swoje ustalenia faktyczne i prawne Sądu Rejonowego, uznając, iż nie ma potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania, albowiem znajdują one oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił, w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c., wbrew twierdzeniom apelującego. Wnioski tego Sądu, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, które Sąd poddał wnikliwej i starannej ocenie. Przede wszystkim jednak należy zauważyć, że skarżący nie postawił skutecznie zarzutu naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 k.p.c., bowiem nie wykazał, iż Sąd Rejonowy, dopuścił się błędu logicznego w dokonanej ocenie okoliczności wziętych za podstawę wydanego orzeczenia i istotnych dla jej rozstrzygnięcia, uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tymczasem tylko takie uchybienia mogą być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmienną ocenę, niż ocena Sądu (tak SN w orzeczeniu z 6.11.1998 r., IICKN 4/98).

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom apelującego, materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości co do okoliczności powstania szkody w pojeździe powoda. Sąd Rejonowy słusznie – w oparciu o dokumentację sporządzoną przez funkcjonariuszy Policji oraz zeznania przesłuchanych w sprawie świadków A. B. i M. S. – uznał, że pojazd powoda najechał na dziurę w jezdni, która była remontowana przez firmę (...) (POLSKA) S.A. i która nie była właściwie zabezpieczona ani oznakowana. W wyniku tego zdarzenia, doszło do uszkodzenia opony koła lewego przedniego oraz tylnego wraz z felgami w pojeździe powoda. Wbrew też twierdzeniom skarżącego, dziura ta znajdowała się na odcinku drogi przeznaczonym do ruchu pojazdów. Brak też jest wiarygodnych dowodów przemawiających za tym, że przyczyną zdarzenia mogło być najechanie przez kierowcę samochodu P. na gumową podstawę znaku znajdującego się przy krawędzi drogi. Wprawdzie tego rodzaju stwierdzenie, wysunął świadek R. M. na rozprawie w dniu 23 marca 2017 r., jednak ostatecznie nie był on pewny co do miejsca zdarzenia, ani też nie był świadkiem kolizji. O uszkodzeniu pojazdu powoda, świadek ten dowiedział się od kierownika odcinka budowy i nie są mu znane szczegóły tego zdarzenia. Ponadto na zdjęciach sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji, jak też innych fotografiach (k. 271-307) z miejsca zdarzenia brak jest ustawionych jakichkolwiek znaków pionowych. Z powyższego wynika, że firma remontująca odcinek drogi niedostatecznie dostosowała go do ruchu pojazdów. W wyniku jej zaniedbań, doszło do szkody w pojeździe powoda, za którą odpowiedzialność ponosi pozwany w związku z objęciem firmy remontującej drogę odpowiedzialnością cywilną.

Nie budzi także wątpliwości, że szkoda powstała w związku z prowadzeniem przez firmę (...) (POLSKA) S.A. działalności objętej przedmiotem ubezpieczenia. Pozwany, w związku z udzieleniem ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej, nie miał więc podstaw do odmowy powodowi wypłaty świadczenia stosownie do postanowienia § 6 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla klienta korporacyjnego (ustalonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z 07.05.2009 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą (...) z 04.02.2011 r. i (...) z 28.03.2012 r.) w zw. z art. 805 § 1 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał apelację pozwanego za bezzasadną i oddalił ją na podstawie art. 385 k.p.c.

Uwzględniając wynik postępowania odwoławczego, o kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm.).

SSO Joanna Walczuk SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Aneta Ineza Sztukowska